

**UCHWAŁA NR XXIX/221/2012
RADY MIEJSKIEJ W ŻAROWIE**

z dnia 29 listopada 2012 r.

w sprawie zatwierdzenia zaktualizowanego Planu Odnowy Miejscowości Pyszczyń.

Na podstawie art. 18 ust 2 pkt 6 i pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. - Dz. U. 2001 r. nr 142 poz. 1591 z późn. zm.), art. 29 ust. 1 pkt 1a, b ustawy z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (Dz. U. nr 64 poz. 427 z późn. zm.), § 10 ust 2 pkt 2 lit. b rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie szczegółowych warunków i trybu przeznaczenia pomocy finansowej w ramach działania " Odnowa i rozwój wsi" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz. U. nr 38 poz. 220 z późn. zm.) Rada Miejska w Żarowie uchwala, co następuje:

§ 1. Zatwierdza się zawarty w załączniku do niniejszej uchwały zaktualizowany Plan Odnowy Miejscowości Pyszczyń.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Żarów.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia

*Załącznik
do uchwały nr
Rady Miejskiej w Żarowie
z dnia 29.11.2012 r.*

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI PYSZCZYN

GMINA ŻARÓW

PYSZCZYN 2012

SPIS TREŚCI

Wstęp	4
I. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI	
1. Położenie administracyjno – geograficzne.....	5
2. Historia miejscowości	6
II. ANALIZA ZASOBÓW MIEJSCOWOŚCI	
1. Demografia.....	8
2. Środowisko przyrodnicze.....	8
2.1. Warunki klimatyczne.....	9
2.2. Geotechniczna ocena podłoża gruntowego oraz surowce mineralne.....	9
2.3. Charakterystyka środowiskowa.....	10
2.4. Struktura tektoniczna obrazu.....	10
2.5. Gleby.....	10
2.6. Świat roślinny i zwierzęcy.....	10
III. ŚRODOWISKO KULTUROWE	
1. Dziedzictwo kulturowe.....	11
2. Działające organizacje i życie kulturalne we wsi.....	16
IV. GOSPODARKA PRZESTRZENNA I INFRASTRUKTURA TECHNICZNA	
1. Charakterystyka układu przestrzennego miejscowości.....	17
2. Sieć drogowa i dostępność komunikacyjna.....	17
3. Gospodarka wodno – ściekowa.....	17
4. Gospodarka odpadami.....	18
5. Komunikacja zbiorowa.....	18
6. Zaopatrzenie w energię elektryczną.....	18
7. Pozostała infrastruktura.....	18

8. Oświata.....	18
V. STREFA GOSPODARCZA	
1. Miejsca pracy, zakłady produkcyjne i usługowe.....	19
2. Rolnictwo.....	19
VI. ANALIZA SWOT.....	
VII. Opis i charakterystyka obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, sprzyjających nawiązywaniu kontaktów, ze względu na ich położenie oraz cechy funkcjonalno – przestrzenne, w szczególności poprzez odnawianie lub budowę placów parkingowych, chodników lub oświetlenia ulicznego.....	
	23
VIII. PLANOWANE KIERUNKI ROZWOJU	
1. Opis planowanych przedsięwzięć.....	24
2. Szacunkowy koszt realizacji zadań oraz źródła pozyskania funduszy.....	27
3. Harmonogram realizacji inwestycji.....	29
IX. SYSTEM MONITOROWANIA PLANU ODNOWY MIEJSCOWOŚCI.....	
	30
X. ZAKOŃCZENIE	
	31

WSTĘP

Plan Odnowy Miejscowości jest jednym z kluczowych dokumentów związanych z planowaniem odnowy wsi, jej rozwoju oraz poprawy warunków pracy i życia mieszkańców. Sporządzenie i uchwalenie takiego aktu stanowi niezbędny warunek przy aplikowaniu o środki finansowe w ramach „Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013” w ramach Osi 3 „Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie działalności wiejskiej” - działanie odnowa wsi; jak również stanowić będzie wytyczne dla władz Gminy Żarów przy opracowywaniu kierunków rozwoju dla miejscowości Pyszczyń.

W ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” - nadrzędnym celem jest poprawa jakości życia mieszkańców przy jednoczesnym zachowaniu dziedzictwa kulturowego oraz specyfiki obszarów wiejskich. Jednocześnie działanie powyższe korzystnie wpływa na promocję miejscowości – zwiększając jej atrakcyjność pod względem turystycznym i inwestycyjnym.

W opracowanym Plan Odnowy Miejscowości zawarto podstawowe informacje dotyczące miejscowości Pyszczyń z uwzględnieniem szczegółowej analizy zasobów miejscowości, analizy SWOT, planowanych kierunków rozwoju, przedsięwzięć wraz z szacunkowym kosztorysem, źródłem pozyskania funduszy i harmonogramem realizacji projektów.

I. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI

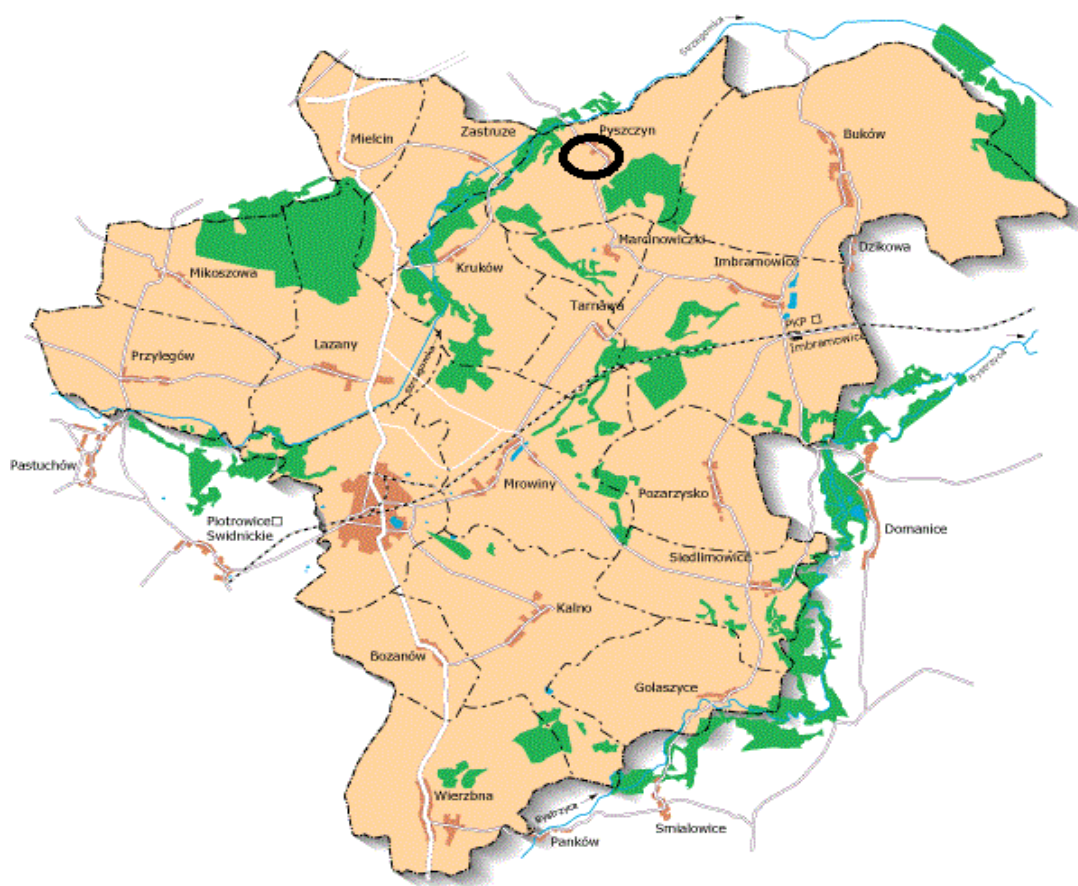
1. Położenie administracyjno – geograficzne

Pyszczyń położony jest w południowej części województwa dolnośląskiego, w powiecie świdnickim, w gminie Żarów. Odległość do Świdnicy wynosi 20 km, natomiast do Żarowa 7 km. Sąsiednimi miejscowościami są: Marcinowiczki, Zastruże, Gościsław, Osiek (obie w powiecie średzkim). Obręb miejscowości stanowi jednocześnie granicę gminy Żarów i powiatu świdnickiego. Od północy graniczy on z powiatem średzkim.

Pyszczyń jest niewielką wsią o charakterze rolniczym, położoną u podnóża Góry Pyszczyńskiej. Zabudowania rozciągają się na odległość ok. 600 m.

Powierzchnia obrębu miejscowości wynosi 467,20 ha z czego tereny zalesione stanowią 123 ha.

Przez Pyszczyń prowadzi droga powiatowa nr 2893 D w kierunku Gościsławia.

Ryc.1. Plan Gminy Żarów

2. Historia miejscowości

Niewiele wiadomo o dzisiejszych początkach wsi. Dla drugiej połowy XIII w. zachował się materiał źródłowy – jednakże wymienione w dokumentach z lat 1271, 1276 i 1277 tajemnicze nazwy *Pyffin*, *Prczin*, *Pyssyn* trudno zidentyfikować z dzisiejszym Pyszczyńcem. Pierwsza pewna wzmianka źródłowa dotycząca Pyszczyzna pochodzi z 1365 r. - wówczas w miejscowości istniał obronny dwór rycerski.

Nazwa wsi ma rodowód słowiański i można ją powiązać z dwoma słowami: *pica* lub *picza* – czyli „pasza” lub „zagroda dla bydła;” 2. *bychina* - „byk,” „byczy.”

Nic nie wiadomo o pierwszych właścicielach wsi. Od XIV do 1520 r. właścicielami byli przedstawiciele rodu von Czrin, następnie dobra przejęli panowie Reichenbach z linii Klettendorf – Pitschen (klecińsko – pyszczyńskiej), którzy władali miejscowością aż do 1724 r. W 1724 r. biskup wrocławski wykorzystując brak potomka męskiego w linii pyszczyńskiej Reichenbachów swobodnie zadysponował Pyszczyńcem. Nadał lenno Heinrichowi Gottfriedowi baronowi von Spätgen. Do 1752 r. Spätgen załatwił wszystkie formalności związane z przejściem majątności od żony, szwagra i córki poprzednika. Hrabiowie von Matuschka, baronowie Toppolczan – Spättgen władali Pyszczyńcem aż do 1945 r. Początkowo jako lenno biskupie, które w 1843 r. wykupili od skarbu państwa. Pyszczyń był niewielkim elementem rozległych posiadłości rodu, w których skład w latach 80. XVIII w. Wchodziło miasta Biała, 9 wsi i 10 folwarków.

Friedrich Rudolf von Matuschka – Spättgen władał Pyszczyńcem w latach 1744 – 1750. Po jego śmierci majątek przejął syn – Heinrich Gottfried, który inwestyturę biskupią otrzymał 5 IX 1750 r. Jest oto jedna z najwybitniejszych postaci wywodzących się z Pyszczyzna. Spośród arystokratów śląskich czasów Oświecenia wyróżniały go ambicje naukowe. Stworzył bogatą bibliotekę pałacową, a w 1776 roku napisał książkę "Flora Silesiaca"- Roślinność Śląska lub wyliczenie roślin na Śląsku dziko rosnących" („Flora Silesiaca oder Verzeichniß der in Schlesien wildwachsenden Pflanzen“). Heinrich Gottfried zmarł w 1783 r.

Urodzony w 1764 r. Joseph Maximilian von Matuschka - Spättgen objął Pyszczyń w 1783 r. Rozbudował będący główną rezydencją rodu pałac pyszczyński i pobliski folwark. W 1828 r. miał zaszczyt gościć w Pyszczyńcu pruskiego następcę tronu z małżonką, obserwując odbywające się pod Świdnicą wielkie manewry wojskowe.

Struktura społeczno – własnościowa Pyszczyzna była od drugiej połowy XVII w. do lat 40. XIX w. w miarę stabilna. Liczba kmieci utrzymywała się na poziomie siedmiu. Gospodarstw zagrodowych było w II poł. XVIII i w pierwszej XIX w. 9-10, w tym 3 oczynszowane. Rzemiosłem parało się w 1787 r. 4 (kołodziej, kowal i 2 gorzelników), w 1830 r. 6, a przed 1845 r. 7 mieszkańców

Pyszczyzna. W skład dużego folwarku wchodziła od drugiej poł. XVIII w. gorzelnia, od początków XIX w. Browar. Uprawiano zboże, hodowano znaczne ilości owiec i bydła. Poza folwarkiem działały warsztaty kołodziejski i kowalski oraz zlokalizowany nad Strzegomką młyn wodny. W pobliżu Pyszczyzna działał od drugiej ćwierci XIX w. kamieniołom, a na Górze Pyszczyńskiej zachowały się pozostałości wapiennika. Pierwszy etap reform uwłaszczeniowych, który objął kmieci i wolnych zagrodników, przeprowadzono w Pyszczyźnie w latach 1824 -1828, a drugi w poł. XIX w.

Właścicielami Pyszczyzna byli kolejni hrabiowie von Matuschka, baronowie Toppolczan und Spättgen. Od końca XIX w. zaczął się proces kurczenia posiadłości linii prężyńsko – pyszczyńskiej rodu. Po I wojnie światowej pozostały jej tylko majorat pyszczyński oraz majątność Prężynka, w której znajdowała się gł. rezydencja rodu. Ostatni z właścicieli - Hans Heinrich Gottfried został zastrzelony w Pyszczyźnie przez żołnierzy sowieckich 17 V 1945 r. Ofiarami II wojny światowej było też trzech jego starszych synów, którzy służąc w armii niemieckiej polegli na froncie wschodnim. Przeżył urodzony 26 VII 1928 r. Hans Klemens Gabriel von Matuschka, który po wojnie osiedlił się w Irlandii.

Pod koniec XIX w. został powiększony folwark. Jego zabudowę tworzyły 3 domy mieszkalne, stodoła, 2 obory i 4 budynki gospodarcze. Przy folwarku działały niewielkie zakłady przetwórcze – w XIX w. gorzelnia i browar, a od przełomu XIX/XX w. mleczarnia, nowa gorzelnia (od I wojny światowej wydzierżawiana), olejarnia, zmechanizowana cegielnia (produkowano w niej cegły, dachówki, gąsiorzy, narożniki i płyty cementowe). Przed 1922 r. wszystkie zabudowania folwarczne zostały zelektryfikowane. Stosunkowo wcześniej w majątku pojawiły się napędzane silnikami mechanicznymi maszyny rolnicze. Już w latach 80. XIX w. parowa młockarnia, a w okresie międzywojennym na stanie dominum były pługi parowe i traktory.

Przez cały czas dobrze była rozwinięta hodowla bydła ras szlachejnych. Obok bydła trzymano trochę trzody chlewnej, uprawiano zboża, buraki cukrowe, rzepak, koniczynę oraz buraki pastewne. Do lat 30. XX w. przetrwało 8 gospodarstw chłopskich; większość mieszkańców zatrudniona była na folwarku. Rzemiosłem i handlem parało się 6 osób. We wsi istniała gospoda, a także szkoła, której budowa ukończona została w 1878 r.

Dzieje miejscowości po 1945 r.

W połowie lutego 1945 r. Pyszczyzn został zajęty przez Rosjan. Mieszkańcy wsi albo uciekli, albo zostali przez Rosjan wysiedleni, poza strefę frontową. Do początków maja 1945 r. w pobliżu Pyszczyzna przebiegała linia frontu, ale nie spowodowało to większych zniszczeń we wsi. Po zakończeniu działań wojennych do splądrowanych przez Rosjan domów powróciła część

mieszkańców. W dniu 9 VI 1946 r. wysiedlono 74 Niemców pyszczyńskich. Pozostałych dołączono do innych transportów wysiedleńczych latem i jesienią 1946 r. Pierwsi polscy osadnicy przybyli do miejscowości latem 1945 r. - przeważali wśród nich przesiedleńcy z Małopolski. W 1946 r. osiedlali się zarówno przesiedleńcy z Polski centralnej, jak i z ziem wschodnich. Do wiosny 1947 r. wszystkie gospodarstwa rolnicze zostały obsadzone.

Władze polskie przejęły majątek pyszczyński ; w 1949 r. utworzono PGR. Do 1993 r. kilkakrotnie zmieniał się status gospodarstwa – był samodzielnym przedsiębiorstwem, częścią dużego kombinatu, a pod koniec lat 80. wchodził w skład Zakładu Rolnego Imbramowice. W 1993 r. cały majątek przejęła Agencja Własności Rolnej Skarbu Państwa – Agencja Nieruchomości Rolnych.

II. ANALIZA ZASOBÓW MIEJSCOWOŚCI

1. Stosunki demograficzne

Jednym z najważniejszych czynników wyznaczającym potencjał miejscowości są jej mieszkańcy. Analiza demograficzna pozwoli dobrze sformułować i wyznaczyć cele, które najlepiej wpiszą się w oczekiwania mieszkańców.

Pyszczyń zamieszkuje obecnie 174 osoby. Analiza demograficzna wykazuje, że społeczność zamieszkująca wieś Pyszczyń cechuje niewielka nadwyżka mężczyzn nad populacją kobiet – odpowiednia liczba kobiet i mężczyzn wynosi 85 i 89.

	Mężczyźni	Kobiety	Ogółem
Razem, w tym:	89	85	174
0-18	26	25	51
18 - 60	52	44	96
60 - 100	11	16	27

W wieku produkcyjnym od 18 do 60 lat znajduje się obecnie 96 osób. W wieku poprodukcyjnym 60+ znajduje się 27 mieszkańców. Liczba osób w wieku przedprodukcyjnym wynosi 51 osób. Niniejsze dane wskazują na dużą nadwyżkę ludzi młodych – co jest bardzo korzystne w dalszej perspektywie. Pyszczyń jako jedna z nielicznych miejscowości we wsi może cieszyć się tak dużym przyrostem naturalnym.

Wg danych z maja 2010 r. 53,3, % ludności rolniczej (a więc takiej, której głównym źródłem utrzymania są dochody z gospodarstwa rolnego) posiadało wykształcenie zawodowe, 46,7%

średnie.

2. Środowisko przyrodnicze

2.1. Warunki klimatyczne

Wieś Pyszczyń leży w sprzyjającym dla rolnictwa klimacie przedgórskim. Charakteryzuje się on łagodnością, umiarkowaną wilgotnością powietrza oraz znaczną ciepłotą. Przeważają wiatry zachodnie, zimą północno – zachodnie, latem południowo – zachodnie. Duża ilość zieleni i obniżenia zatrzymują wilgoć, co wpływa tonizująco na warunki bioklimatyczne i powoduje powstanie specyficznego mikroklimatu o dużej wilgotności powietrza. Przy małych wiatrach powoduje to tworzenie się mas inwersyjnych i powstawanie mgieł, a w konsekwencji zjawisko przygruntowych przymrozków (od października do kwietnia).

Średnia temperatura powietrza:

- od marca do maja – ok. 6,6 °C
- od czerwca do sierpnia – ok. 16,4 °C
- od września do listopada – 6,6°C
- od grudnia do lutego – 0,6°C
- średnia temperatura roczna – 8,3 °C

Okres zimowy trwa 10 – 11 tygodni

Okres wegetacyjny trwa ok. 220 dni

Średnia roczna suma opadów waha się w granicach 590 – 630 mm.

Ilość dni pogodnych w roku: ponad 50

2.2 Geotechniczna ocena podłoża gruntowego oraz surowce mineralne

Pyszczyń jest położony na Równinie Świdnickiej, która zbudowana jest ze skał metamorficznych i granitów strzegomskich. Na tym podkładzie zalegają osady trzeciorzędowe (zwietrzliny ilaste) oraz czwartorzędowe – gliny polodowcowe, pisaki, żwiry i mułki rzeczne. Równina jest w przewadze położona na wysokości 200 – 300 m. n.p.m. Góra Pyszczyńska, u podnóża której rozciąga się miejscowość położona jest w obrębie Wzgórz Imbramowickich.

W obrębie wsi występują następujące surowce mineralne: węgiel brunatny, piaski, żwiry, ily i granit.

2.3 Charakterystyka środowiskowa

Zgodnie z podziałem Polski na regiony fizycznogeograficzne, dokonany przez prof. Jerzego Kondrackiego wieś należy do:

- prowincji: Masyw Czeski
- podprowincji: Sudety z przedgórzem Sudeckim
- makroregionu: Przedgórze Sudeckie,
- mezoregionu: Równina Świdnicka

2.4. Struktura tektoniczna obszaru

Obszar opracowania leży na wschodnim obrzeżu środkowoeuropejskich wyniesień krystalicznych, należących do rozległej struktury tektonicznej Waryscydów, w obrębie Bloku Dolnośląskiego. Obszar wsi położony jest w obrębie Równiny Świdnickiej i Góry Pyszczyńskiej.

2.5. Gleby

W obrębie wsi Pyszczyń dominują gleby średniej jakości kompleksów pszenno – buraczanych. W gleboznawczej klasyfikacji gruntów ornych przeważają gleby klas III a 37,5 % , III b 32 %, gleby klasy II stanowią 3%, IV a 12,3%, IV b 9,7%, gleby klasy V stanowią 5,5 %. Z kolei w użytkach zielonych dominują gleby klasy III 44,8%, gleby klasy IV i V stanowią odpowiednio 27 i 28,2%. Jakość gleb pozwala na uprawę roślin o większych wymaganiach glebowych, w tym pszenicy, jęczmienia, kukurydzy, rzepaku, buraków cukrowych i warzyw. Z głównych typów gleb występujących w obrębie wsi wymienić można gleby bielcowe i brunatne, występują też mady.

2.6. Świat roślinny i zwierzęcy

Wokół wsi rozciągają się głównie użytki rolne oraz lasy mieszane. W składzie gatunkowym lasów należy wyróżnić: dąb, grab, topolę, lipę, modrzew, brzozę, jarzębinę, świerk, jawor, jesion, sosnę, wierzbę, olchę i robinie akacjową. W podszyciu leśnym obserwuje się podrosty tych drzew oraz następujące krzewy: kruszyna pospolita, jeżyna fałdowana, jeżyna pospolita, bez czarny, bez koralowy, czeremcha zwyczajna.

W runie leśnym wyróżnić można następujące gatunki: trzciniak leśny, śmiałek darniowy, bluszcz pospolity, kopytnik pospolity, konwalia majowa, komosa biała, przytulia wonna, starzec wiosenny, turzyca zwisła, nerczyca krótkoostna, gwiazdnica wielokwiatowa, pokrzywa zwyczajna, jasnota biała, skrzyp leśny, trzęślica modra, niecierpek dwukwiatowy, tojeść gajowa, przebiśniegi i

śnieżyczki.

Dogodnym siedliskiem dla zwierząt są naturalne ekosystemy leśne i łąkowe. Małe ptaki i ssaki występują także w obrębie zabudowanym. Obszary leśne i polne stanowią podstawowe siedlisko dla dużych ssaków - tj. sarna, zając, szarak, lis, dzik, jeź europejski, jeź wschodnioeuropejski, łasica, łaska, kuna domowa, kuna polna, mysz zaroślowa, mysz zielona, mysz domowa, nornica ruda, kret. Występują tutaj zarówno brodzące i blaszkodziobe ptaki wodne a także jastrzębiowe, grzebiące, gołębiowe, kukułkowe, dzięciołowe oraz wróblowe.

Przez obręb miejscowości przepływa rzeka Strzegomka – lewobrzeżny dopływ Bystrzycy. Teren miejscowości podlega pod koło łowieckie *Sylwan* przy nadleśnictwie Świdnica. We wsi znajduje się jeden pomnik przyrody – jest dąb szypułkowy, o obwodzie 550 cm, i pierśnicy w wymiarze 440 cm. Położony jest przy kaplicy. Niewątpliwie jednym z największych atutów miejscowości jest położenie w bezpośrednim sąsiedztwie z Górą Pyszczyńską, która stanowi doskonały punkt rekreacyjno – widokowy.

III. ŚRODOWISKO KULTUROWE

1. Dziedzictwo kulturowe (obiekty zabytkowe wpisane i niewpisane do rejestru zabytków)

Pałac

Nie wiadomo kiedy powstała pierwsza rezydencja rycerska w Pyszczyńcu. W 1365 r. stał we wsi obronny dwór, ale jego lokalizacja nie jest znana. Niewątpliwie był siedzibą jednej z linii możnego rodu von Czrin. Od 1530 r. miejscowością władali panowie von Reichenbach; wydaje się więc, że istniała w tym czasie w Pyszczyńcu okazała rezydencja szlachecka, ale nic o niej nie wiadomo. Jak wynika z napisu na portalu pałacu, w 1727 r. została zakończona przebudowa pałacu, która miała miejsce za rządów Heinricha Gottfrieda von Spättgen. Niewiele wiadomo o zakresie przeprowadzonych wtedy prac, na pewno dobudowano kaplicę. W latach 1794 – 1796 pałac został rozbudowany: podwyższono i powiększono istniejący budynek, oraz dobudowano skrzydło, które „wchłonęło” kaplicę. W 1882 r. pałac gruntownie odnowiono, a także wzniesiono od strony ogrodu loggię z ozdobnymi schodami i tarasem. Po wszystkich rozbudowach w pałacu były 64 pomieszczenia. Dwanaście z nich określano jako „historyczne” - w pocz. XX w. stały w nich XVII – wieczne meble. W 1945 r. Rosjanie wywieźli większość wyposażenia i częściowo zdewastowali pałac. W latach 1954 – 57 przeprowadzono gruntowny remont, adaptując go na mieszkania dla pracowników PGR. Obecnie zespół pałacowy – parkowy znajduje się w rękach ANR.

Monumentalna bryła pałacu utrzymana jest w stylu klasycystycznym z elementami barokowymi. Posiada rzut w kształcie odwróconej litery L. Od strony południowej wyrasta ponad gzyms okrągła

wieżyczka z dachem stożkowo – dwuspadowym. Budynek pałacowy jest trzykondygnacyjny, pokryty dwuspadowym dachem. W połaciach dachowych znajdują się lukarny oraz facjaty. Główne, prostokątne wejście jest obramowane portalem herbowym z naczółkiem wspartym na pilastrach korynckich. Zwieńcza go herb Matuschków – Toppolczanów z datą 1794 w polu tarczy. Obok drugi napis informujący o historii budynku – renowacji z 1727 r. Wyżej umieszczona jest postać rycerza trzymającego tarczę herbową.

Wewnątrz pałacu zachowała się reprezentacyjna barokowa klatka schodowa: schody z białego marmuru, masywna balustrada, sufit ozdobiony stiukowymi dekoracjami. W niektórych pomieszczeniach na piętrze przetrwały stropy fasetowe z dekoracją sztukatorską. Część dawnej świetności zachował salon na piętrze, w którym znajduje się m. in. kominek z białych kwadratowych kafli, bogato dekorowanych ornamentem barokowym. W innym pomieszczeniu na piętrze baszty zachował się klasycystyczny piec z białych, kwadratowych kafli.

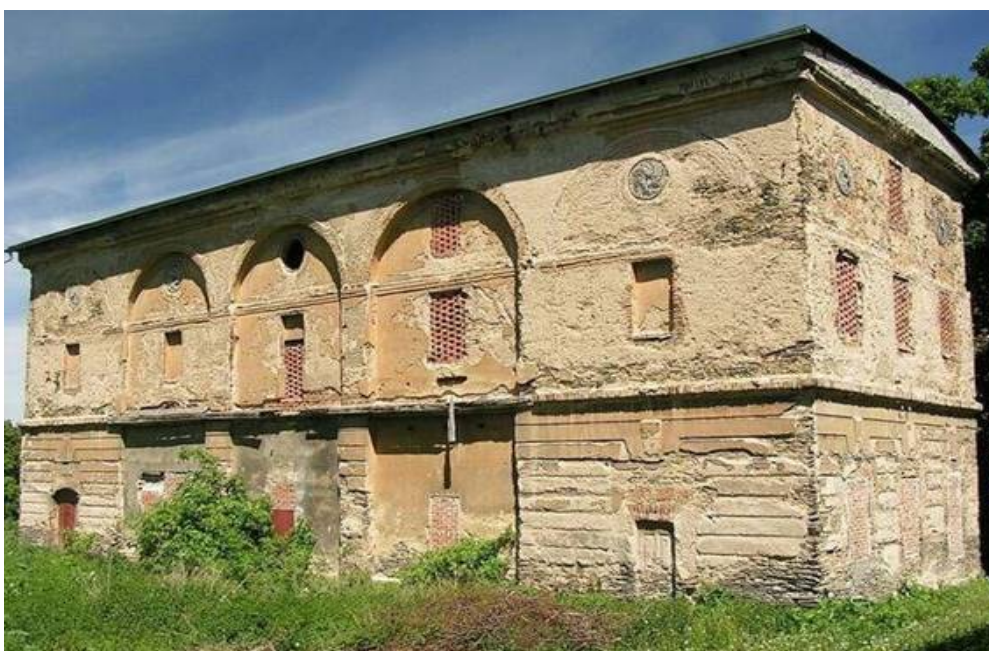

Ryc.2. Pałac w Pyszczyne

Teatr

Budynek teatru został wzniesiony w latach 80. XVIII w. Josepha Maximiliana von Matuschka – Toppolczan. Jego głównym przeznaczeniem było zapewnienie rozrywki rodzinie właściciela dóbr, która mogła się realizować artystycznie. Rodzinny zespół teatralny przygotowywał sztuki, oglądane przez zapraszaną z całej okolicy ziemiańską. W najlepszych latach wystawiano po kilka sztuk rocznie. Nie wiadomo czy w teatrze występował profesjonalny zespół teatralny. Budynek do 1945 r. był w dobrym stanie. W latach 50. został zaadaptowany na cele mieszkaniowo – magazynowe, do lat 90. XX w. wykorzystywany był tylko parter (kurniki, komórki, chlew).

Budynek teatru założony jest na planie prostokąta. Murowany, dwukondygnacyjny, o zwartej, jednolitej bryle, nakryty niskim, czterospadowym dachem. Częściowo zachował się dawny układ pomieszczeń: scena z podscenium w części zachodniej. Przetrwały też fragmenty dekoracji rzeźbiarskiej sceny.

Ryc.3. Budynek teatru

Folwark

Oddzielony był od pałacu prostokątnym dziedzińcem i kamiennym ogrodzeniem. Początki zachowanego do dnia dzisiejszego założenia folwarcznego sięgają II poł. XVII w. kiedy to odbudowano zniszczoną w trakcie wojny trzydziestoletniej majątność Pyszczyńską. Folwark rozbudowano ok. 1727 r. i w latach 1783 – 1794. W 1819 r. część zabudowań folwarcznych zostało zniszczonych przez pożar. Po odbudowie na terenie folwarku były 4 domy mieszkalne, kilka gospodarczych, browar i gorzelnia. W latach 80. XIX w. przebudowano folwark. Do dnia dzisiejszego przetrwało 7 budynków otaczających prostokątny dziedziniec. Wszystkie murowane, tynkowane, z dwuspadowymi dachami. Zaplecze gospodarcze uzupełniają budynek gospodarczy i 2 mieszkalne w części ogrodowej.

Park

W trakcie pierwszej XVIII – wiecznej renowacji pałacu przekształcono otaczający go teren w niewielki ogród ozdobny. W początkach XIX w. (przed 1829 r.) powstał znacznie większy park. Otoczony kamiennym murem postawionym w 1923 r., zajmuje obecnie obszar 6,3, ha. Teren przylegający do pałacu od strony północnej miał niegdyś charakter ozdobny – utrzymywane były rabaty kwiatowe. W południowo – zachodniej części parku znajdowały się ogród warzywny i staw otoczone murem, którego elementem były utrzymane w stylu neogotyckim sztuczne ruiny wieży. W jej podziemiach znajdowało się sklepione pomieszczenie. W pobliżu kaplicy pw. św. Antoniego była murowana strzelnica. Park przecina kanał – fosa, przy której znajdują się ukryte wśród drzew pozostałości grobowca. Cały teren parku porastają malownicze grupy drzew, głównie lip i dębów. W wyniku wycinek drzewostan parku został w ostatnich kilkudziesięciu latach poważnie zubożony.

Kaplica św. Antoniego

Wzniesiona w 1895 r. przez Gabrielę bądź jej syna Baltazara hr. von Matuschka – Toppolczan jako kaplica upamiętniająca zmarłego w 1899 r. Ernesta Alfereda hrabiego von Matuschka – Toppolczan. W 1902 r. mogła zostać w niej pochowana Gabriela von Matuschka, ale nie ma pewności, co do wykorzystania kaplicy jako nekropolii rodzinnej, choć posiadała kryptę grobową. Po II wojnie światowej przekształcona w kaplicę mszalną. Jest to utrzymana w stylu neogotyckim jednokondygnacyjna budowla z kryptą. We wnętrzu znajdują się witraże, w tym dwa szczególnie ozdobne: jeden kartuszem herbowym hrabiów von Matuschka, drugi ze splecionymi literami A i G symbolizującymi zapewne Alfreda i Gabrielę von Matuschka. W ołtarzu głównym znajduje się obraz Św. Antoniego.

Ryc.4. Kaplica mszalna pw. św. Antoniego

Murowana strzelnica

Strzelnica została wzniesiona w 2 poł. XIX w. (ok.1882 r.). Jej ściana wymurowana jest z nieregularnego kamienia, wsparta dwiema ukośnymi przyporami. Zlokalizowana przy kaplicy mszalnej.

Ryc.5. Murowana strzelnica

Wiatrak „holender”

Budowla wieżowa, zwana popularnie "Holendrem", wybudowana została w 2 poł. XVIII wieku. Na murowanym, nieruchomym korpusie wiatraka założonym na planie koła spoczywała obracana kopuła dachu o podstawie kołowej, obracająca się na łożysku posadowionym na oczepie wieńczącym ściany u góry. Zdolność obrotu "czapy" dachu o 360 stopni pozwalała na ustawianie powierzchni skrzydeł prostopadle do kierunku wiatru. Obecnie zachowane są jedynie mury wiatraka i zalegające wewnątrz koło młyńskie.

Ryc.6. Ruiny wiatraka

2. Działające organizacje i życie kulturalne wsi

Życie kulturalne tętni głównie w okresie wiosenno – letnim. Ponieważ w miejscowości nie ma świetlicy (dorywczo wykorzystywane jest jedno z pomieszczeń pałacowych) wszelkie imprezy organizowane są na boisku sportowym. Mimo to cyklicznie organizowane są wiejskie dożynki, pikniki rodzinne, rozgrywki piłki nożnej itp.

Mieszkańcy wsi angażują się w życie swojej miejscowości poprzez aktywne uczestniczenie w uroczystościach kościelnych oraz w okolicznościowych spotkaniach i imprezach. W 1999 r. dzięki wsparciu finansowemu gminy odrestaurowano wnętrze kaplicy pw. św. Antoniego i uporządkowano otaczający ją teren.

W miejscowości działa ponadto Koło Gospodyń Wiejskich, które stara się pielęgnować wiejskie tradycje - (m. in. sporządzanie wieńca dożynkowego) oraz prezentuje sołectwo podczas gminnych uroczystości. Społeczność wiejska chętnie bierze udział w różnego rodzaju imprezach – podczas Turnieju Wsi w 2011 i 2012 r. mieszkańcom Pyszczyzna udało się wywalczyć I miejsce.

IV. GOSPODARKA PRZESTRZENNA I INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

1. Układ przestrzenny miejscowości

Pod względem zabudowy Pyszczyń to typowa łańcuchówka, której pierwotny układ zatarły kolejne przebudowy i rozbudowy wsi. Większość zachowanych budynków powstała przed 1945 r. jedynie 5% pochodzi z lat 1945 – 70; 2% powstało po 1970 r.

Typową zabudowę tworzą budynki maksymalnie dwukondygnacyjne z użytkowym poddaszem, wzniesione z cegły, otynkowane; kryte dachem dwuspadowym z karpiówki kładzonej w koronkę. W niewielkim stopniu dominują budynki ustawione kalenicowo do drogi (54%); budynki ustawione szczytowo stanowią 46% zabudowy.

W dobrym stanie technicznym znajduje się niewiele bo 6 % zabudowy, 53% w średnim, w złym 40%, jako ruinę można potraktować 1 % zabudowań. Zasoby mieszkaniowe można podzielić na prywatne, gminne oraz na zasoby Agencji Nieruchomości Rolnych.

2. Sieć drogowa i dostępność komunikacyjna

Przez Pyszczyń prowadzi droga powiatowa nr 2893D z Imbramowic w kierunku Siedlimowice – Gołszyce. Istniejący układ uzupełniają drogi gminne. Odległość od autostrady A4 wynosi 5 kilometrów. A do drogi krajowej nr 5 (Wrocław – Jelenia Góra) 2 kilometry.

3. Gospodarka wodno – ściekowa

W 1997 r. w Pyszczyń wybudowano wiejską sieć wodociągową podłączoną do gminnej. Woda w stanie surowym zawiera normatywne ilości żelaza, dlatego nie wymaga uzdatniania.

Ponieważ w gminie nie ma kanalizacji sanitarnej (sieć kanalizacyjna funkcjonuje jedynie na terenie miasta Żarów) ścieki w gospodarstwach indywidualnych odprowadzane są do osadników bezodpływowych, osadników przepływowych, przydomowych oczyszczalni ścieków oraz bezpośrednio do wód gruntowych. Wywozem nieczystości zajmuje się Zakład Wodociągów i Kanalizacji Sp. z. o.o. w Żarowie. W 2011 roku Urząd Miejski w Żarowie złożył wniosek na dofinansowanie budowy sieci wodociągowej z przyłączami w Bożanowie i sieci kanalizacji sanitarnej z przyłączami w Bożanowie i Wierzbnej z przesyłem do Żarowa i zyskał pozytywną opinię Urzędu Marszałkowskiego we Wrocławiu. Niestety z uwagi na ograniczone środki tylko 59 podmiotów otrzyma dofinansowania. Gmina Żarów z 73 pozycją znalazła się na liście rezerwowej. Na realizację zadania budowy sieci wodociągowej czekamy do roku 2013.

4. Gospodarka odpadami

Na terenie gminy funkcjonuje składowisko odpadów komunalnych. Usuwaniem odpadów z gospodarstw rolnych i selektywnych usuwaniem zajmuje się Zakład Usług Komunalnych w Żarowie Sp. z o.o. Odpady pochodzące z pojemników przeznaczone do ich segregacji zwożone są do Żarowa gdzie ZUK zajmuje się ich zagospodarowaniem.

5. Komunikacja zbiorowa

Komunikację zbiorową zapewnia przedsiębiorstwo Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej w Świdnicy. Istniejące połączenia nie zaspokajają potrzeb mieszkańców, zwłaszcza w okresie wakacyjnym kiedy część autobusów nie kursuje.

6. Zaopatrzenie w energię elektryczną

Cała miejscowość jest zaopatrzona w energię elektryczną, którą zapewnia stacja Żarów. Zaopatrzenie odbywa się poprzez sieć napowietrzną średniego napięcia 20 kV, sieci niskiego napięcia oraz stacji transformatorowej.

7. Pozostała infrastruktura

Na terenie miejscowości najpowszechniejszym sposobem zaopatrywania się w energię cieplną są indywidualne kotłownie opalane drewnem, węglem lub trocinami. Forma ta wiąże się jednak ze zjawiskiem dokuczliwej, niskiej emisji zanieczyszczeń pyłowych, odczuwalnych przy bezwietrznej pogodzie. Sieć telefoniczna w miejscowości funkcjonuje w oparciu o sieć światłowodową podłączoną do centrali cyfrowej. Na terenie miejscowości świadczenia telekomunikacyjne świadczy kilku operatorów (m. in. *Telekomunikacja Polska S.A.*, *Netia S.A.*, *Dialog S.A.*,), którzy zapewniają także dostęp do szerokopasmowego Internetu. Ponadto można także uzyskać połączenia telefoniczne oraz dostęp do Internetu za pomocą bezprzewodowej telefonii komórkowej sieci *Plus GSM*, *T – mobile*, *Orange*, *Play*, funkcjonuje również Internet radiowy.

8. Oświata

Na terenie miejscowości od II połowy lat 50. do lat 70. XX w. działała Szkoła Podstawowa, obecnie dzieci uczęszczają do Szkoły Podstawowej w Zastrużu.

V. STREFA GOSPODARCZA

1. Miejsca pracy, zakłady produkcyjne i usługowe

W Pyszczyńskim funkcjonuje pięć podmiotów prowadzących działalność gospodarczą. Należałoby się zastanowić nad dalszymi formami aktywizacji mieszkańców w tym kierunku, ponieważ najliczniejszą grupę demograficzną stanowią osoby w wieku produkcyjnym i dla nich należałoby stworzyć jak najwięcej szans do pozyskiwania pozarolniczych źródeł utrzymania.

Większość zatrudnionych pracuje w ośrodkach miejskich – Żarowie, Świdnicy, Kątach Wrocławskich, Wrocławiu. Spora grupa mieszkańców zatrudniona jest w pobliskiej Strefie Ekonomicznej w Żarowie, liczne grono wyjeżdża też do prac sezonowych za granicę.

Mieszkańcy Pyszczyzny mają możliwość zaopatrywania się w towary spożywcze i przemysłowe w funkcjonującym na terenie wsi sklepie.

Rolnictwo

Wieś Pyszczyńska posiada średnie warunki naturalne do produkcji rolnej. W sektorze prywatnym znajduje się 67,4% użytków rolnych, a w publicznym 32,6%. Powierzchnia w granicach administracyjnych miejscowości wynosi 467,20 ha, w tym 311,93 użytków rolnych i 127,06 ha lasów. Typ użytkowania ziemi można określić jako rolny z udziałem lasów. Przeważają gleby kompleksu pszenno-dobrego. Wskaźnik bonitacji wynosi 65,8. Bardzo poważnym problemem jest duże narażenie gruntów na erozję – zagrożonych jest aż 44,2%. W miejscowości znajduje się 13 gospodarstw rolnych, w tym:

- 9 o powierzchni 1 – 4,99 ha
- 2 o powierzchni 5,00 – 9,99 ha
- 2 o powierzchni 10,00 – 14,99 ha

Mieszkańcy posiadający małe gospodarstwa ogrodnicze bardzo często posiadają także inną pracę zarobkową i zawód pozarolniczy. W produkcji roślinnej 70% zajmują siewy zbóż, 30% roślin przemysłowych. W produkcji zwierzęcej 100 % zajmuje hodowla bydła. Pod względem specjalistycznych upraw dominuje sadownictwo, warzywnictwo oraz ogrodnictwo.

Głównym ośrodkiem obsługi rolnictwa oraz zaopatrzenia w środki produkcji rolniczej są Świdnica i Żarów. Ponadto pozostałe punkty znajdują się w Mietkowie, Kostomłotach, Strzegomiu, Pszennie, Bukowie, Jaworzynie Śląskiej.

Naprawy sprzętu rolniczego są wykonywane we własnym zakresie oraz lub na zasadzie wzajemnej sąsiedzkiej pomocy. Na terenie gminy nie występuje żaden punkt napraw sprzętu rolniczego.

ZBIORCZE ZESTAWIENIE ANALIZY ZASOBÓW

Rodzaj zasobu	Brak	Jest o małym znaczeniu	Jest o średnim znaczeniu	Jest o dużym znaczeniu
ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE				
Walory krajobrazu				X
Walory klimatu			X	
Walory szaty roślinnej			X	
Cenne przyrodniczo obszary lub obiekty			X	
Świat zwierzęcy (ostoje, siedliska)	X			
Osobliwości przyrodnicze	X			
Wody powierzchniowe (cieki, stawy, rzeki)				X
Podłoże, warunki hydrogeologiczne			X	
Gleby, kopaliny				X
ŚRODOWISKO KULTUROWE				
Walory architektury wiejskiej				X
Zabytki				X
Zespoły artystyczne	X			
DZIEDZICTWO RELIGIJNE I HISTORYCZNE				
Miejsca, osoby i przedmioty kultu			X	
Święta, odpusty, pielgrzymki	X			
Tradycje, obrzędy			X	
Legendy, podania i fakty historyczne			X	
Ważne postacie historyczne			X	
Specyficzne nazwy, gwara	X			
OBIEKTY I TERENY				
Działki pod zabudowę mieszkaniową			X	
Działki pod zakłady usługowe i przemysł	X			
Miejsca spotkań i rekreacji		X		
Place i miejsca publicznych spotkań		X		
Tradycyjne obiekty gospodarskie			X	
GOSPODARKA I ROLNICTWO				
Specyficzne produkty	X			

Znane firmy produkcyjne i zakłady usługowe	X			
Możliwe do wykorzystania odpady poprodukcyjne	X			
Gospodarstwa rolne			X	
Uprawy, hodowle			X	
Miejsca noclegowe, gastronomia	X			
SĄSIEDZI I PRZYJEZDNI				
Korzystne sąsiedztwo (atrakcje turystyczne, odległość od miast)				X
Ruch tranzytowy	X			
Przyjezdni stali i sezonowi	X			
INSTYTUCJE				
Szkoła	X			
Dom kultury	X			
Placówki opieki społecznej	X			
LUDZIE, ORGANIZACJE SPOŁECZNE				
OSP	X			
Koło Gospodyń Wiejskich				X
Stowarzyszenia	X			
Przedsiębiorcy, sponsorzy		X		
Osoby o specyficznych umiejętnościach; studenci; ludzie nauki			X	
Krajanie znani w regionie lub zagranicą	X			
INFORMACJE DOSTĘPNE O WSI				
Publikatory, prasa lokalna				X
Książki, przewodniki				X
Strona www	X			
ŚRODKI FINANSOWE I POZYSKIWANIE FUNDUSZY				
Środki udostępnianie				X
Środki wypracowane			X	

VI. ANALIZA SWOT

Analiza SWOT jest efektywną metodą identyfikacji słabych i mocnych stron oraz badania szans i zagrożeń jakie stoją przed Pyszczyńcem. Jest ona oparta na schemacie klasyfikacji dzielącym wszystkie czynniki mające wpływać na bieżącą i przyszłą wizję miejscowości.

1. Mocne strony

- bogata historia miejscowości
- w miarę dobrze zachowany kompleks pałacowo – parkowy
- malownicze położenie
- duża ilość dzieci i młodzieży
- duża integracja mieszkańców
- brak uciążliwego dla środowiska przemysłu
- działające Koło Gospodyń Wiejskich
- boisko sportowe
- organizacja cyklicznych imprez i kultywowanie tradycji wiejskich

2. Słabe strony

- brak świetlicy wiejskiej
- brak sieci kanalizacyjnej i gazowej
- kompleks pałacowo – folwarczny wymagający remontu i zagospodarowania
- wiele wartościowych zabytków w stanie ruiny
- brak oznakowania atrakcyjnych miejsc
- średnia estetyka miejscowości
- niewystarczająca oferta w zakresie organizacji czasu wolnego dla młodzieży
- mała aktywność gospodarcza mieszkańców

3. Szanse

- współpraca z sąsiednimi sołectwami oraz z Urzędem Gminy
- możliwość uzyskania funduszy z Unii Europejskiej (PROW, Programy Operacyjne „Kapitał ludzki,” Program Operacyjny dla województwa dolnośląskiego), wykorzystywany fundusz sołecki
- integracja społeczna

- stosunkowo duża ilość ludzi w wieku produkcyjnym
- duże zróżnicowanie pokoleniowe – możliwość wymiany doświadczeń
- bardzo dobre położenie komunikacyjne – niewielka odległość od autostrady A4 i drogi krajowej numer 5.

4. Zagrożenia

- emigracja młodego pokolenia
- trudności w rozwiązywaniu konfliktów społecznych
- problem alkoholizmu i bezrobocia
- niewystarczające środki na rozwój infrastruktury
- słaba komunikacja publiczna
- problem ze sprawami własnościowymi kompleksu pałacowo – parowego (obecnie pod zarządem ANR)

VII. Opis i charakterystyka obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, sprzyjających nawiązywaniu kontaktów, ze względu na ich położenie oraz cechy funkcjonalno – przestrzenne, w szczególności poprzez odnawianie lub budowę placów parkingowych, chodników lub oświetlenia ulicznego.

Operacje realizowane w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” mogą dotyczyć kształtowania obszaru o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych, ze względu na położenie oraz cechy funkcjonalno-przestrzenne, w szczególności poprzez odnawianie lub budowę placów parkingowych, chodników lub oświetlenia ulicznego.

Definicja obszaru realizacji operacji z zakresu kształtowania przestrzeni została ustalona dla działania „Odnowa i rozwój wsi” PROW 2007-2013. Ze względu na położenie i cechy funkcjonalno-przestrzenne należy go identyfikować z centrum miejscowości, jednak ze względu na różnorodność typów układów urbanistycznych zwłaszcza w miejscowościach wiejskich, centrum miejscowości w rozumieniu właściwych przepisów nie musi znajdować się w faktycznym centrum miejscowości identyfikowanym na podstawie mapy. Dlatego też operacje związane z kształtowaniem obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokajania potrzeb mieszkańców, ze względu na ich położenie oraz cechy funkcjonalno-przestrzenne weryfikuje się na podstawie Planu Odnowy Miejscowości zawierającego opis planowanych zadań inwestycyjnych.

Najważniejszą część projektów zaplanowanych do realizacji w powyższym Planie Odnowy Miejscowości dotyczy wykreowania i zagospodarowania swoistego centrum miejscowości, które będzie miało znaczący wpływ na zaspokajanie potrzeb mieszkańców oraz znacznie polepszy kwestię nawiązywania i zacieśniania kontaktów w ramach społeczności lokalnej. Obecnie we wsi brakuje takiego miejsca stanowiącego centrum życia kulturalnego mieszkańców.

W pierwszej kolejności w ramach projektów inwestycyjnych, które przyczynią się do wykreowania owego centrum, wskazać należy powstanie świetlicy wiejskiej oraz zagospodarowanie przyległego do niej terenu. Świetlica będzie miała charakter klubu wiejskiego, w którym odbywać się będą różnorodne imprezy, spotkania, zebrania – co stworzy warunki do zwiększenia integracji mieszkańców, zapewni warunki do realizacji przedsięwzięć kulturalnych, edukacyjnych, społecznych na rzecz aktywizacji społecznej mieszkańców wsi.

Działalność świetlicy będzie miała na celu upowszechnienie kultury, zagospodarowanie czasu wolnego młodzieży i dorosłych mieszkańców, jak również da możliwość realizacji wspólnych przedsięwzięć na rzecz poprawy warunków i jakości życia na wsi.

Nieodłącznym elementem poprawy wizerunku miejscowości jest także zagospodarowanie placu wokół świetlicy poprzez, wykonania miejsc parkingowych, zasadzenie kwiatów, drzewek i krzewów ozdobnych, rozbudowę placu zabaw dla dzieci, montaż ławek oraz wykonanie miejsca na ognisko. Wykonanie tych prac niewątpliwie podniesie standard i estetykę centrum miejscowości.

Odpowiednio zagospodarowane tereny zaspokajające potrzeby społeczne i kulturalne mieszkańców wpłyną na poprawę jakości życia na obszarach wiejskich, będą sprzyjać nawiązywaniu kontaktów społecznych i staną się wizytówką miejscowości.

Dzięki realizacji zaplanowanych zdań powstanie obszar, którego obecnie brak gdzie skupi się znaczna część życia wsi, ale także sąsiednich miejscowości. Będzie to centrum życia kulturalnego, sportowego. Tutaj odbywać się będą ważne imprezy wiejskie, ale także gminne (np. zawody sportowe, dożynki gminne).

VIII. PLANOWANE KIERUNKI ROZWOJU

1. Opis planowanych przedsięwzięć

1.1. Z zakresu działań związanych z infrastrukturą społeczną

- **Powstanie świetlicy wiejskiej wraz z zagospodarowaniem terenu przyległego.**

Świetlica wiejska stanowi najważniejszy punkt życia społecznego mieszkańców. Tutaj organizowane są np. imprezy okolicznościowe. Powstanie świetlicy wpłynie przede wszystkim na poprawę życia mieszkańców wsi.

Realizacja inwestycji ma na celu wykreowanie i zagospodarowanie swoistego centrum miejscowości, które będzie miało znaczący wpływ na zaspokojenie potrzeb mieszkańców oraz polepszy kwestie nawiązywania i zacieśniania kontaktów w ramach społeczności wiejskiej zapewniając warunki dla realizacji przedsięwzięć edukacyjnych i kulturalnych. Działalność świetlicy będzie miała na celu upowszechnianie kultury oraz zagospodarowanie czasu wolnego młodzieży i dorosłych mieszkańców. Świetlica wiejska pełnić będzie funkcję centrum kulturalnego dla miejscowości, będąc miejscem spotkań dzieci, młodzieży szkolnej oraz pozostałych mieszkańców szukających różnych form rozrywki i dostępu wiedzy.

Dzięki funkcjonowaniu świetlicy mieszkańcy wsi będą mogli spotykać się na imprezach kulturalnych takich jak: Dzień Matki, Dzień Dziecka, Mikołajki, Opłatek oraz inne imprezy ustalone w ramach funduszu sołeckiego integrujące społeczność wiejską.

Realizacja tego przedsięwzięcia uwzględni również prace związane z przygotowaniem terenu pod świetlicę, tj. miejsca parkingowego, zagospodarowanie terenu wokół świetlicy (obsadzenie drzew, pasów zieleni), jak również ogrodzenie terenu, wykonanie utwardzonego dojazdu do świetlicy.

- **Modernizacja boiska sportowego wraz z jego ogrodzeniem** – W ramach zadania będą podejmowane działania w kierunku zapewnienia członkom lokalnej społeczności najbardziej sprzyjających warunków do uprawiania różnorodnych form aktywności sportowej i rekreacyjnej. Cel taki zostanie osiągnięty poprzez budowę zaleczonego boiska sportowego, montaż ławek dla kibiców i zawodników oraz poprzez ogrodzenie boiska. Zadanie powyższe zwiększy aktywność sportową mieszkańców a zmodernizowane boisko sportowe stanie się obiektem, na którym dzieci i młodzież będzie mogła spożytkować swoją energię. Powyższe działania mogą przyczynić się do reaktywacji drużyny sportowej w wiosce.
- **Modernizacja placu zabaw wraz z rozbudową o nowe obiekty posiadające atest** – Modernizacja placu zabaw polegająca na powiększeniu i doposażeniu placu zabaw w dodatkowe atestowane urządzenia zabawowe oraz jego ogrodzeniu wpłynie na urozmaicenie, uatrakcyjnienie oraz zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom przebywającym na placu zabaw.

Głównym celem zadania będzie stworzenie bezpiecznego miejsca do zabawy dla dzieci i ich rodzin oraz zapewnienie im doskonalenia sprawności fizycznej i zdobywania nowych umiejętności. Obiekt ten będzie wykorzystywany podczas organizacji różnych spotkań integracyjnych. Ponadto nowa infrastruktura społeczna we wsi wpłynie na poprawę warunków życia mieszkańców oraz estetykę miejscowości.

1.2. Z zakresu kształtowania krajobrazu kulturowego i ochrony dziedzictwa kulturowego

- **Remont i zagospodarowanie kompleksu pałacowo – folwarcznego** – obecnie kompleks jest własnością Agencji Nieruchomości Rolnych. Przejęcie go przez inwestora prywatnego i zagospodarowanie (np. na hotel, centrum rekreacyjno – konferencyjne) nie tylko uratowałoby cenny kompleks przed degradacją, ale stanowiłoby ważny impuls do dalszego rozwoju wsi. Miejscowość mogłaby wówczas zmienić swoje oblicze z rolniczo – mieszkalnej, na mieszkalno – usługową.
- **Uporządkowanie i zagospodarowanie miejsca wokół obiektów atrakcyjnych turystycznie (ławki, alejki spacerowe, tablice informacyjne, odpowiednie oznakowanie)** - wykonanie oznakowania oraz odpowiednie zagospodarowanie miejsc wokół obiektów atrakcyjnych turystycznie ułatwi turystom zapoznanie się z walorami krajobrazowo – przyrodniczymi wsi, co wpłynie na promocję sołectwa, jak również będzie służyło mieszkańcom do celów rekreacyjno – wypoczynkowych
- **Remont oraz prace zabezpieczające kaplicy** – kaplica pw. św. Antoniego jest obecnie najlepiej zachowanym zabytkiem we wsi, pozostaje w ciągłym użytkowaniu służąc mieszkańcom Pyszczyzna i Marcinowiczek. Jednocześnie jako klasyczny przykład budowli neogotyckiej zachowuje na szczególną uwagę. Remont oraz prace zabezpieczające pozwolą na zachowanie tej cennej budowli w dobrym stanie technicznym aby służyła mieszkańcom na kolejne lata.
- **Wykonanie strony www sołectwa** – działanie to pozwoli na skuteczniejszą promocję sołectwa oraz gminy.
- **Ochrona istniejącego starodrzewia w parku przypałacowym** – nadmierna wycinka drzew w parku przypałacowym, znacznie osłabiła liczebność starodrzewi; stąd należałoby szczególną opieką otoczyć istniejące drzewa, aby nie dopuścić do ich całkowitego zniknięcia

1.3. Z zakresu działań związanych z infrastrukturą techniczną

- **Wykonanie sieci kanalizacyjnej i gazowej** – Brak kanalizacji stanowi duży problem sołectwa. Skanalizowanie wsi przyczyni się do poprawy życia i pracy, a także zmniejszy zanieczyszczenie gleb i wód gruntowych w bezpośrednim sąsiedztwie zamieszkania. Przewidywana inwestycja będzie miała za zadanie rozwiązanie problemu gospodarki

wodno-ściekowej w sposób ograniczający do minimum jej uciążliwość dla wód powierzchniowych i podziemnych znajdujących się w obrębie oddziaływania zanieczyszczeń odprowadzanych z terenu gminy. Wraz z budową kanalizacji zmodernizowana została również sieć wodociągowa. Modernizacja polegałaby na wymianie starych, awaryjnych rur na nowe wykonane z tworzyw sztucznych. Projekt przyczyni się do podniesienia poziomu życia mieszkańców.

Natomiast budowa sieci gazowej poprawi standard życia mieszkańców wsi, a także zmniejszy się zanieczyszczenie środowiska naturalnego

- **Konserwacja rowów melioracyjnych oraz umocnienie obwałowań rzeki Strzegomki –** Prace polegać będą na wycince drzew i krzewów i wykoszeniu porostów rosnących w rowach melioracyjnych i w korycie rzeki Strzegomka. Rzeka zostanie również odmulona w najbardziej newralgicznych miejscach oraz zabezpieczone zostaną jej brzegi oraz obwałowania. Usunięte zostaną powstałe lokalnie namuliska i zatory. Dla zwiększenia bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w obrębie wsi wyczyszczone oraz pogłębione zostaną rowy melioracyjne. Dodatkowo dla poprawy funkcjonalności miejscowości należy wykonać przykrycie rowu odwodnienia drogi od końca wioski w kierunku boiska sportowego.

Wszystkie te zabiegi mają na celu po pierwsze zabezpieczenie miejscowości przed podtopieniami i powodzią, a po drugie poprawienie wizerunku i estetyki sołectwa.

- **Modernizacja dróg dojazdowych do posesji -** Zadanie inwestycyjne będzie miało na celu poprawę stanu technicznego dróg dojazdowych. Poprawa stanu technicznego polegać ma na wykonaniu nawierzchni asfaltowej, ponieważ obecna gruntowa wymaga ciągłych napraw z powodu licznych wybojów i dziur, w których gromadzi się woda. Dla mieszkańców stanowi to ciągłe utrudnienie i utrapienie.

Nowa infrastruktura drogowa wpłynie na poprawę warunków życia mieszkańców oraz estetykę miejscowości. Działanie to także znacznie podniesie komfort życia mieszkańców

2. Szacunkowy koszt realizacji zadań oraz źródła pozyskania funduszy

L.p.	Zadania	Szacunkowy koszt	Źródła finansowania
I	Powstanie świetlicy wiejskiej wraz zagospodarowaniem terenu przyległego.	200.000,00	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich, LEADER, Regionalny Program Operacyjny WD, budżet

			gminy i inne
II.	Modernizacja boiska sportowego wraz z ogrodzeniem	70.000,00	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich, LEADER, Regionalny Program Operacyjny WD, budżet gminy i inne
III.	Modernizacja placu zabaw wraz z rozbudową o nowe obiekty posiadające atest	50.000,00	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich, LEADER, Regionalny Program Operacyjny WD, budżet gminy i inne
IV.	Remont i zagospodarowanie kompleksu pałacowo – folwarcznego	2.000.000,00	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich, LEADER, Regionalny Program Operacyjny WD, budżet gminy Dolnośląski Wojewódzki Konserwator Zabytków i inne
V.	Uporządkowanie i zagospodarowanie miejsca wokół obiektów atrakcyjnych turystycznie (ławki, alejki spacerowe, tablice informacyjne, odpowiednie oznakowanie)	100.000,00	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich, LEADER, Regionalny Program Operacyjny WD, budżet gminy i inne
VI.	Remont oraz prace zabezpieczające kaplicy	100.000,00	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich, LEADER, Regionalny Program Operacyjny WD, budżet gminy, Dolnośląski Wojewódzki Konserwator Zabytków i inne
VII.	Wykonanie strony www sołectwa	1.000,00	Środki własne
VIII	Ochrona istniejącego starodrzewia w parku przypałacowym	10.000,00	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich, LEADER, Regionalny Program Operacyjny WD, budżet gminy i inne
IX.	Wykonanie sieci kanalizacyjnej i gazowej	3.000.000,00	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich, LEADER, Regionalny Program Operacyjny WD, budżet gminy i inne
X.	Konserwacja rowów melioracyjnych oraz wzmocnienie obwałowań rzeki	50.000,00	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich, LEADER, Regionalny Program

			Operacyjny WD, budżet gminy i inne
XI.	Modernizacja dróg dojazdowych do posesji	400.000,00	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich, LEADER, Regionalny Program Operacyjny WD, budżet gminy i inne

3. Harmonogram realizacji inwestycji

Lp.	Zadania	Termin realizacji							
		2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
I.	Powstanie świetlicy wiejskiej wraz zagospodarowaniem terenu przyległego.								
II.	Modernizacja boiska sportowego wraz z ogrodzeniem								
III.	Modernizacja placu zabaw wraz z rozbudową o nowe obiekty posiadające atest								
IV.	Remont i zagospodarowanie kompleksu pałacowo - folwarcznego								
V.	Uporządkowanie i zagospodarowanie miejsca wokół obiektów atrakcyjnych turystycznie (ławki, alejki spacerowe, tablice informacyjne, odpowiednie oznakowanie)								
VI.	Remont oraz prace zabezpieczające kaplicy								
VII.	Wykonanie strony www solectwa								
VIII.	Ochrona istniejącego starodrzewia w parku przypałacowym								
IX.	Wykonanie sieci kanalizacyjnej i gazowej								
X.	Konserwacja rowów melioracyjnych oraz wzmocnienie obwałowań rzeki								
XI.	Modernizacja dróg dojazdowych do posesji								

VIII. SYSTEM MONITOROWANIA PLANU ODNOWY MIEJSCOWOŚCI

Wdrażanie Planu Odnowy Miejscowości rozpocznie się z chwilą uchwalenia go przez zebranie wiejskie oraz w prowadzenie w życie uchwałą Rady Gminy Żarów. Odpowiedzialnym za jego realizację będzie Burmistrz Gminy Żarów, a także Rada Sołecka oraz Sołtys wsi Pyszczyń.

System wdrażania Planu Odnowy Miejscowości realizowany będzie w oparciu o system wdrażania pomocy strukturalnej Unii Europejskiej.

Monitoring dostarcza informacji o postępie realizacji i efektywności wdrażania Planu Odnowy Miejscowości. Monitorowanie polega na systematycznym zbieraniu i interpretowaniu danych opisujących postęp i efekty realizacji Planu. Monitoring obejmuje wydatkowanie (monitoring finansowy) oraz efekty rzeczowe (monitoring rzeczowy) wdrażania Planu.

Monitoring rzeczowy – dostarczanie danych, obrazujących postęp we wdrażaniu Planu oraz umożliwiających ocenę jego wykonania w odniesieniu do ustalonych celów. Monitoring rzeczowy odbywa się w oparciu o kwantyfikowane dane, obrazujące postęp we wdrażaniu Planu, podzielone na trzy kategorie:

- 1) Wskaźniki produktu – odnoszą się one do rzeczowych efektów działalności. Są to efekty, które osiągamy bezpośrednio na skutek wydatkowania środków
- 2) Wskaźnik rezultatu – odpowiadają one bezpośrednim i natychmiastowym efektom wynikającym z realizacji Planu. Są logicznie powiązane ze wskaźnikami produktu
- 3) Wskaźniki oddziaływania – obrazują one konsekwencje Planu Odnowy Miejscowości wykraczające poza natychmiastowe efektywności

Monitoring finansowy – dostarczanie danych dotyczących finansowych aspektów realizacji Planu Odnowy Miejscowości, będących podstawą do oceny sprawności wydatkowania przeznaczonych na niego środków. Monitoring polegać będzie na porównaniu faktycznego wydatkowania środków, z zaplanowanym. W monitorowaniu biorą udział wszystkie podmioty oraz komórki organizacyjne Urzędu Gminy Żarów zaangażowane we wdrażanie Planu Odnowy Miejscowości Pyszczyń. Oceną wdrażania Planu zajmie się Rada Sołecka.

IX. ZAKOŃCZENIE

Opracowany Plan Odnowy Miejscowości zakłada w przeciągu siedmiu lat realizację kilkunastu zadań. Realizacja powyższych zadań spowoduje, że Pyszczyń stanie się atrakcyjnym miejscem zamieszkania i wypoczynku. Działania te przyczynią się do promocji miejscowości – ożywią ruch turystyczny co w konsekwencji może pobudzić aktywność gospodarczą mieszkańców. Osiągnięcie wytyczonych w Planie celów wymaga jednak pełnej mobilizacji i zaangażowania mieszkańców do podejmowania działań na rzecz poprawy warunków i jakości życia.

Opracowanie: Adriana Kowalczyk

Opracowano na podstawie materiałów Urzędu Miejskiego w Żarowie, „Monografii Gminy Żarów” - autorstwa Tomasza Ciesielskiego oraz Planu Urzędniowo – Rolnego Gminy Żarów.

Uzasadnienie

Jednym z wymogów wniosku o przyznanie dofinansowania w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich - działanie "Odnowa i rozwoju wsi", jest zatwierdzenie przez Radę Miejską Planu Odnowy Miejscowości. W związku z Rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 1 kwietnia 2010 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania "Odnowa i rozwój wsi" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, zachodzi potrzeba zmiany Planu Odnowy Miejscowości Pyszczyń poprzez uzupełnienie go o wymagany rozporządzeniem rozdział: "Opis i charakterystyka obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych, ze względu na ich położenie oraz cechy funkcjonalno - przestrzenne". Z uwagi na powyższe przesłanki uznaje się uzasadnione podjęcie niniejszej uchwały.

Sporządziła:

Adriana Kowalczyk

Referent ds. wsi i rolnictwa